

Västerås God man och Förvaltarförening har utifrån frågor vi fått från våra medlemmar sammanställt en kortfattad lista på saker som du som ställföreträdare behöver hantera eller bara kan vara bra att känna till. Alla uppdrag är olika. Saknar du någon info, hjälp oss att fylla på med det.

Godman/Förvaltare A-Ö

Anhörig

Som ställföreträdare har du inget krav på dig att hålla kontakt med anhöriga. MEN en god relation med anhöriga underlättar för HM och ditt uppdrag. Det är många uppgifter som förväntas göras av anhöriga, tex inköp av kläder, följa med på vårdbesök, fritidsaktiviteter mm.

Arvode

Arvodet fastställs årligen av Överförmyndaren efter att årsredovisningen godkänts. Av arvodesbeslutet framgår hur mycket huvudmannen resp. kommunen ska betala. Som ställföreträdare gör du sedan utbetalning av arvode till dig och inbetalning av skatt och arbetsgivaravgift till Skatteverket.

Anpassat boende

Du ska som ställföreträdare ombesörja att HM har ett boende som möter hens behov. Ett anpassat boende är ett LSS eller vård/omsorgsboende. Ansökan om detta görs hos kommunens biståndshandläggare som därefter fattar beslut om boende.

Bank

För att få ett grepp om huvudmannens ekonomi tar du reda på var han eller hon har sina bankkonton och eventuella andra tillgångar. Glöm inte att påminna banken om att alla konton ska vara överförmyndarspärade förutom det du behöver för din löpande förvaltning. Du behöver minst ett konto som du hanterar HMs inkomster och räkningar, autogiron, e-fakturor samt ett konto för HMs fickpengar. Ett konto för sparade pengar är också bra att ha om HM har större inkomst än utgifter. Du skall ta med dig ditt registerutdrag till banken i original.

Bevaka rätt - speciella händelser

Under det uppdraget kan det ingå att du ska sälja bostadsrätt/villa/fastighet när HM flyttar till äldreboende eller till annat boende. HM kan bli delägare i ett dödsbo som du ska bevaka eller att du skall ansöka om skuldsanering. För dessa speciella uppdrag kan du söka särskilt arvode men då måste du bifoga en tidsredovisning där du noggrant beskriver vilka uppgifter som utförts och hur många timmar du lagt på varje uppgift. Tänk på att du inte kan få arvode för praktiska göromål såsom flytt, städning, inköp mm.

Byte av god man

Vid byte av god man ska tidigare god man, enligt lag, lämna över de förvaltade tillgångarna till den nya gode mannen. Det framgår också (av lag) att tidigare god man ska hålla sina räkenskaper och övriga handlingar som rör förvaltningen tillgängliga för granskning. Ny och

tidigare god man behöver alltså prata med varandra. Då säkerställs också att uppgifterna som ny god man får ta del av är aktuella och korrekta.

Som ny god man kan du be om att få kopia av Redogörelsen för utfört arbete av överlämnade god man för att veta vilka insatser en huvudman har.

Har du svårt att som ny god man få information från tidigare god man ska du kontakta Överförmyndarnämnden.

Deklaration

Du är skyldig att se till att huvudmannens deklARATION görs. Antingen gör HM det eller annars du. Du kan söka på Skattemyndigheten om att bli deklARATIONsombud till din HM. Men det är inte nödvändigt för att kunna deklarerera, det går bra att göra deklARATIONen via koden som finns på blanketten.

Ersättningar din HM kan ha rätt till

Bostadsbidrag, Bostadstillägg, merkostnadsersättning, ålderspension (kom ihåg att ansöka om pension) sjuk- och aktivitetsersättning, efterlevandepension, tjänstepension, ekonomiskt bistånd, sjuklön, föräldrapenning och studiestöd. Om HM har aktivitetsersättning kan du även söka ersättning för gymkort, ridning eller andra fritidsintressen hen har. Kontakta Försäkringskassan och be att få göra en "Min plan – aktiviteter" Kan även ha rätt till andra försäkringar och förmåner.

Folkbokföring

När du ska anmäla flytt för din huvudman ska du kontakta Skatteverket. Många rättigheter och skyldigheter som din huvudman har är beroende av att han/hon är folkbokförd. Det gäller till exempel olika bidrag, var han/hon ska betala sin skatt och var han/hon ska rösta. Skatteverket delar de uppgifter som finns om din huvudman i folkbokföringen till olika myndigheter och banker. Det betyder att du som god man/förvaltare inte behöver meddela dessa att din huvudman exempelvis har flyttat.

Fondmedel – ett sätt att förstärka huvudmannens ekonomi

Det finns många Fonder som man kan söka medel från. Här är några exempel på fonder som du kan ansöka för HMs räkning. Läs mer om vilka uppgifter som krävs för att ansöka och sista ansökningsdag.

Västerås Stad stipendier och fonder

<https://www.vasteras.se/omsorg-stod-och-hjalp/ekonomi-forsorjningsstod/stipendier-och-fonder.html>

Region Västmanland donationsstiftelser

<https://regionvastmanland.se/om-regionen/donationsstiftelser/>

Svenska Kyrkan Västerås

Kontakta diakonen i den församling som din HM tillhör för mer info om ev fonder och hur ansöka.

<https://www.svenskakyrkan.se/vasteras/kontakta-en-diakon>

Fullmakter

Om din huvudman har givit fullmakt till någon för att förvalta egendom bör du hjälpa din huvudman att återkalla fullmakten. Gäller även framtidsfullmakter.

Färdtjänst

För att bli beviljad färdtjänst ska du ha en varaktig funktionsnedsättning som medför svårigheter att förflytta dig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer.

<https://regionvastmanland.se/Serviceesor/>

Försäkringskassan

Kontrollera att huvudmannen får rätt bidrag. Ta reda på vilka ersättningar din huvudman får och kontrollera om det finns något annat till exempel bostadstillägg, som han eller hon är berättigad till. Huvudmannen kan även ha rätt till merkostnadsersättning. Har HM inte det kan du ansöka om det. Ett läkarintyg fordras av FK.

Förbehållsbelopp

Förbehållsbelopp gällande omsorgsavgiften hos Västerås stad. Ansök på blankett SNS12 Västerås stad. Din huvudman kan få nedsatt kostnad med den årliga summan av ditt arvode om hen betalar den själv till dig. Ansök på blanketten samt bifoga kopia på ditt arvodesbeslut.

Förbehållsbelopp hos Kronofogdemyndigheten om att din HM betalar ditt arvode. De skall ta hänsyn till detta.

Försäkringar

Din huvudman ska ha hemförsäkring om hen inte bor hemma hos föräldrarna. Mycket viktigt! Vet du inte var din HM är försäkrad så brukar man få reda på det om man ringer t ex Folksam o frågor.

En olycksfallsförsäkring är också bra för de flesta.

Hemförsäkring

Kontrollera att din huvudman har en hemförsäkring. Det ska HM ha.

Hemtjänst

Om huvudmannen bor i egen bostad samt kan fortsätta att bo själv men behöver stöd i vardagen ansöker du om hemtjänst hos kommunens biståndshandläggare som fattar beslut om insatser.

Hyresvärd

Om din HM bor i en lägenhet bör du meddela hyresvärden att du blivit god man samt skicka ditt registerutdrag till hyresvärden för att de skall skicka hyresavin till dig.

Insatser

Vilka insatser kan din HM få hjälp genom? Ansök hos kommunens biståndshandläggare.

Hemtjänst, Försörjningsstöd, Fondmedel, Personlig assistent, Boendestöd, Ledsagare, Kontaktperson, Bostadsanpassning, Trygghetslarm, Daglig verksamhet.

Kivra

Om din huvudman har sina fakturor och annat på Kivra som du behöver komma åt, be huvudmannen dela sitt Kivra med dej då får du tillgång till det du behöver. Om huvudmannen inte klarar att hantera sin Kivra, skicka ditt registerutdrag till Kivra och fråga hur du gör, du får snabbt svar från dem så att du kan gå vidare och lösa ditt problem.

Kommunen

Kontrollera om du behöver göra några ansökningar för din huvudman enligt socialtjänstlagen eller LSS. Skicka in ditt registerutdrag till biståndshandläggaren för att kunna ha direkt kontakt vid behov.

Privata medel

Huvudmannen skall ha privata medel tillgängliga, ev med ett bankomatkort eller med kontanter. Huvudmannens privata medel skall finnas på ett eget konto på banken dit du för lämplig summa. Överföring kan vara en gång i månaden till flera gånger per vecka. Detta beroende på hur din HM kan hantera och förstå pengar och dess värde.

Särskild postadress

Du skall omgående anmäla Särskild postadress till Skatteverket. Du hittar blanketten på Skatteverkets hemsida, blanketten heter SKV 7844. Din huvudman skall få sina brev till din adress (co-adress) efter att du har anmält det till hyresvärd, kommunen, telefon o dyl.

Skulder

Förutom att kontrollera om huvudmannen har några skulder till banker eller andra kreditinstitut kan det ibland finnas skäl att göra en kontroll hos Kronofogdemyndigheten och större inkassobolag. Du kan även få hjälp av kommunens budget- och skuldrådgivare med att eftersöka skulder.

Skuldsanering

Om din huvudman har större skulder än vad han eller hon själv har råd att betala kan det vara aktuellt att ansöka om skuldsanering. Kontakta kommunens budget- och skuldrådgivare om du behöver hjälp med ansökan, annars vänder du dig direkt till Kronofogden.

Särskilt tandvårdsstöd

Tandvård om du har en sjukdom eller funktionsnedsättning. Om din hm behöver ofta och mer tandvård än andra pga vissa sjukdomar och vissa funktionsnedsättningar under lång tid. Då kan du ansöka om ett särskilt tandvårdsstöd.

<https://www.1177.se/Vastmanland/sa-fungerar-varden/kostnader-och-ersattningar/kostnader-och-ersattningar-inom-tandvard/tandvard-om-du-har-en-funktionsnedsattning/>

Vården

Kontakta aktuella läkare, vårdcentral eller mottagning och skicka in ditt registerutdrag så att du kan ha direkt kontakt med dem vid behov.

Värdepapper

Hör med banken och med Värdepapperscentralen (VPC) om din huvudman äger aktier eller andra värdepapper. Du kan också ofta hitta uppgifter om värdepapper i de kontrolluppgifter som finns förtryckta i huvudmannens deklarerationer från tidigare år.